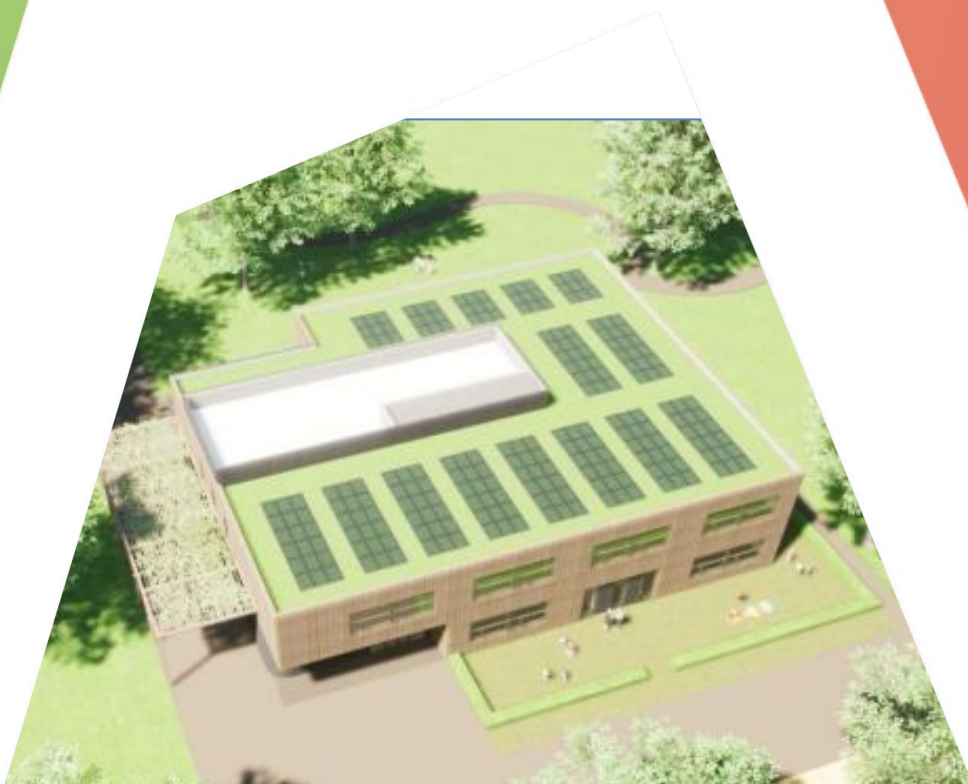




Zaans Natuur & Milieucentrum

Zaandam

Ruimtelijke onderbouwing

Zaans Natuur & Milieucentrum

Zaandam

Ruimtelijke onderbouwing

GEGEVENS VAN DE AANVRAGER

Stichting Zaans Natuur & Milieu Centrum
t.a.v. dhr. P. Laport
Thijssestraat 1
1504LB Zaandam



KUBIEK
Ruimtelijke Plannen

Kerkewijk 117
3904 JB Veenendaal
T. 0318 – 50 56 37

I. www.kubiek.nu
E. info@kubiek.nu

PLANGEGEVENS

Projectnummer: K20131
Datum: 01-09-2022
Titel: Zaandam - Zaans Natuur en Milieucentrum
Projectleider: R. de Jong MSc
Auteur: R. de Jong MSc / L.M.J. Schölvinc

Inhoud

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding.....	6
1.2	Ligging en begrenzing planlocatie	6
1.3	Vigerend bestemmingsplan.....	7
2	Beschrijving van de bestaande en toekomstige situatie	10
2.1	Bestaande situatie.....	10
2.2	Gewenste situatie.....	10
3	Beleidskader	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR).....	15
3.1.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	16
3.1.3	Ladder voor duurzame verstedelijking	16
3.2	Provinciaal beleid	17
3.2.1	Omgevingsvisie NH2050.....	17
3.2.2	Omgevingsverordening NH2020.....	17
3.3	Gemeentelijk beleid.....	18
3.3.1	Zichtbaar Zaans 2020	18
3.3.2	Coalitieakkoord 'De molen op de wind zetten'	19
4	Uitvoeringsaspecten	21
4.1	Flora- en fauna.....	21
4.1.1	Wettelijk kader.....	21
4.1.2	Effect te vergunnen activiteiten	22
4.1.3	Stikstofdepositie	22
4.1.4	Conclusie.....	23
4.2	Cultuurhistorie en archeologie	23
4.2.1	Cultuurhistorie	23
4.2.2	Archeologie	26
4.3	Verkeer en parkeren	27
4.3.1	Verkeer.....	27
4.3.2	Auto parkeren.....	27
4.3.3	Fiets parkeren	29
4.4	Luchtkwaliteit.....	30
4.4.1	Wettelijk kader.....	30
4.4.2	Conclusie luchtkwaliteit	31
4.5	Bodemkwaliteit	31
4.5.1	Wettelijk kader.....	31
4.5.2	Onderzoek.....	31
4.5.3	Conclusie.....	32
4.6	Geluidhinder.....	32
4.6.1	Wettelijk kader.....	32
4.6.2	Beoordeling	32

4.6.3	Conclusie.....	32
4.7	Bedrijven en milieuzonering	32
4.7.1	Wettelijk kader.....	32
4.7.2	Beoordeling	34
4.7.3	Conclusie.....	34
4.8	Externe veiligheid.....	34
4.8.1	Wettelijk kader.....	34
4.8.2	Beoordeling	36
4.8.3	Conclusie.....	37
4.9	Kabels en leidingen.....	37
4.10	Water.....	37
4.10.1	Inleiding	37
4.10.2	Beleidskader	37
4.10.3	Beoordeling	38
4.10.4	Conclusie.....	38
5	Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid	39
5.1	Economische uitvoerbaarheid.....	39
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	39
5.3	Verklaring van geen bedenkingen	39
6	Eindconclusie	40

Bijlagen:

Bijlage 1: Quicksan flora en fauna Van der Goes en Groot (QS2020-012) – 29 januari 2020

Bijlage 2: Verkennend bodemonderzoek Grondslag (31972) – 9 april 2020

Bijlage 3: Partijkeuring Grond Grondslag (25222) – 7 augustus 2020

Bijlage 4: Partijkeuring asbest gronddepot Tauw (001-1278152DKO-V01-aa0-NL) – 1 oktober 2020

Bijlage 5 (a/b): Stikstofdepositieberekening Kubiek Ruimtelijke Plannen (K20131) – 27 mei 2021

Bijlage 6: Watercompensatie/watertoets Gemeente Zaanstad – 12 februari 2020

Bijlage 7: Besluit BenW 2022 – 3583 Gasaansluiting ZNMC

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Zaandam, aan de Thijssestraat 1, langs het Darwinpark, staat het huidige onderkomen van het Zaanse Natuur en Milieu Centrum (ZNMC). Het ZNMC richt zich op natuur- en milieu educatie, recreatie en beheer van de natuur in de gemeente Zaanstad. Het ZNMC zal verhuizen naar een nieuw te bouwen duurzaam en natuur inclusief pand in het Darwinpark. De bebouwing bestaat uit het voormalig schoolgebouw de Octant uit Assendelft. Deze bebouwing is demontabel ontworpen en is op de huidige locatie niet meer nodig. Door dit demontabele ontwerp kan de bebouwing worden gebruikt ten behoeve van het ZNMC waardoor er sprake is van circulaire bebouwing waarbij de bestaande installaties opnieuw zullen worden gebruikt. Hierbij worden er ook kinderdagverblijf en een kleine horecagelegenheid gerealiseerd.

Het initiatief kan niet worden gerealiseerd op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Met de zogeheten uitgebreide omgevingsvergunning (art. 2.12 lid 1a onder 3 Wabo) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan om uw voornemen planologisch te regelen. Het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing is een verplicht onderdeel van deze procedure. Middels de ruimtelijke onderbouwing zal worden aangetoond dat het voorgenomen initiatief voldoet aan de eisen van goede ruimtelijke ordening. Met voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt het ruimtelijk plan voorzien van een ruimtelijk juridisch kader.

1.2 Ligging en begrenzing planlocatie

Het plangebied is gelegen in het Darwinpark te Zaandam, gemeente Zaanstad. Dit park bevindt zich in het oosten van de kern Zaandam. In dit park zijn onder andere schooltuinen en een stadsboerderij gelegen. Ten oosten van de toekomstige locatie van het nieuw te realiseren ZNMC is de wijk Poelenburg gesitueerd en ten noorden loopt de Twiskeweg. Deze weg fungeert als barrière tussen het noordelijke en zuidelijke deel van het Darwinpark. De sloot ten westen van de planlocatie vormt de grens van het park. De planlocatie is gelegen op een deel van de percelen die kadastraal bekend staan als gemeente Zaandam, sectie D, perceel 6439 en 6676. In de onderstaande figuur is de ligging van het plangebied aangegeven.





Figuur: Luchtfoto met globale begrenzing plangebied (bron: Google Maps)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

De planlocatie ligt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan 'Poelenburg'. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad van Zaanstad op 27 juni 2013. Daarnaast geldt het parapluplan 'Parkeren Zaanstad', vastgesteld op 7 juni 2018 (zie voor een nadere toelichting paragraaf 4.3.2).

In het bestemmingsplan kent het plangebied hoofdzakelijk de enkelbestemming 'Cultuur en ontspanning'. De enkelbestemmingen 'Water' en 'Groen' vallen niet direct binnen het plangebied, maar zijn wel relevant voor de ontwikkeling als geheel. Voorts gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 1' en 'Waarde – Archeologie 2', de functieaanduiding 'kinderboerderij' en de gebiedsaanduiding 'geluidzone – industrie 1'.

Enkelbestemming 'Cultuur en ontspanning'

De voor 'Cultuur en ontspanning' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. cultuur en ontspanning;
- b. een bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' (bw);

met de daarbij behorende en ondergeschikte:

- c. kantoorfuncties, gerelateerd aan en ten dienste van de bestemming;
- d. groenvoorzieningen;
- e. (openbare) nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- f. verkeersvoorzieningen;
- g. water;
- h. overige voorzieningen ten behoeve van deze bestemming.

Op deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met inachtneming van enkele bepaling. Zo dienen gebouwen binnen het bouwvlak gebouwd te worden.



Enkelbestemming 'Water'

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. water met een functie voor de waterhuishouding, -berging, -lopen, de waterrecreatie en beroepsmatig varen;
- b. waterstaatkundige werken;

met de daarbij behorende:

- c. oeverstroken, -voorzieningen, kaden en andere vormen van oeververdedigingswerken;
- d. bruggen, dammen, taluds, duikers en steigers;
- e. en overige voorzieningen ten behoeve van deze bestemming.

Enkelbestemming 'Groen'

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. groenvoorzieningen en de daarbij horende sport- en speelvoorzieningen;
- b. voet- en fietspaden;
- c. (openbare) nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- d. water;
- e. overige voorzieningen ten behoeve van deze bestemming.

Dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 1'

De voor 'Waarde - Archeologie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning dient door de aanvrager een rapport overgelegd te worden, waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld. Dit geldt niet voor grondwerken met een diepte van kleiner of gelijk aan 0,50 meter of een bouwwerk met een maximaal totaal oppervlakte kleiner dan 50 m².

Dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt door de aanvrager een rapport overgelegd waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar het oordeel van het bevoegde gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Dit geldt niet voor grondwerken met een diepte van kleiner of gelijk aan 0,30 meter of een bouwwerk of groepen bouwwerken met een maximaal of totaal oppervlakte kleiner dan 2.000 m².

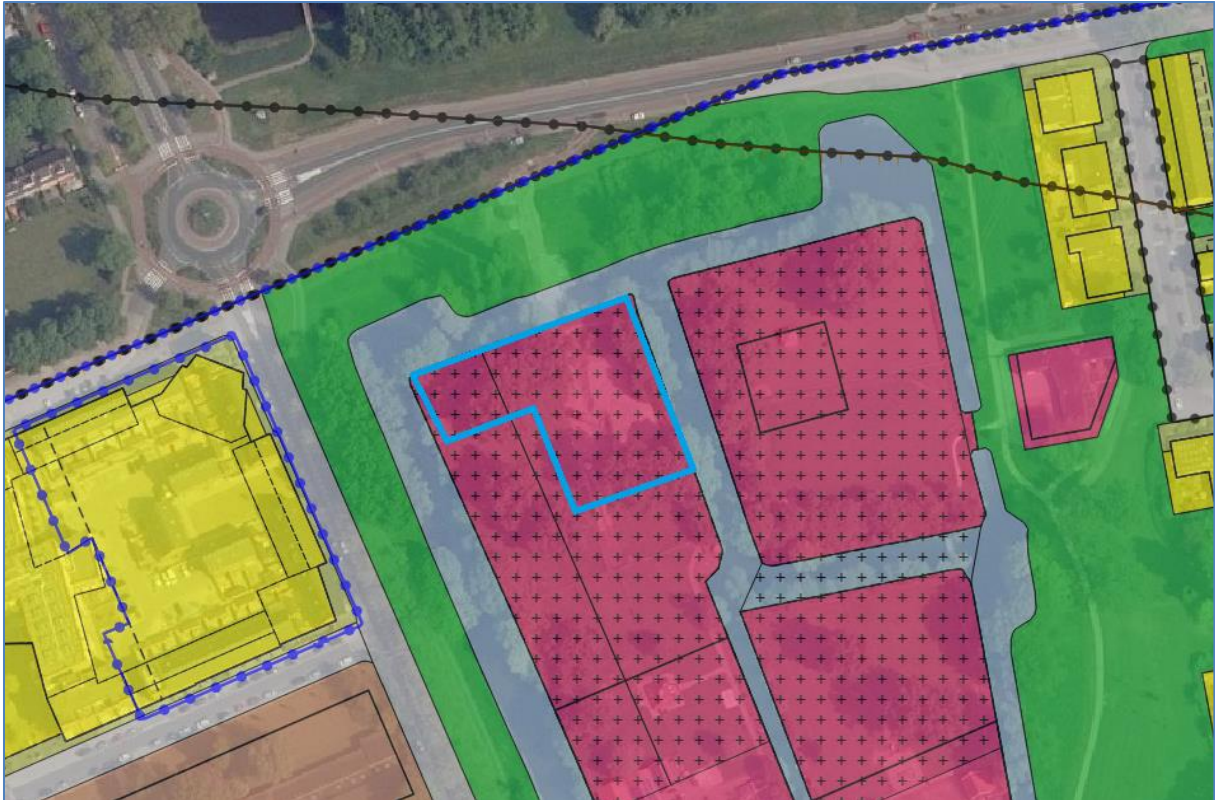
Gebiedsaanduiding 'geluidzone – industrie 1'

Ter plaatse van de aanduiding 'Geluidzone - industrie 1' is gelegen de geluidzone van het 'Westelijk Havengebied industrieterrein Westpoort' te Amsterdam, vastgesteld op 23 juni 1993 bij Koninklijk Besluit, welke gronden mede bestemd zijn voor de bescherming en instandhouding van de geluidsruimte in verband met de nabijheid van een inrichting als bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder.



Conclusie

De plannen zijn strijdig met het vigerende bestemmingsplan, omdat, naast de afwezigheid van een bouwvlak op de planlocatie, er ook functies zijn voorzien die niet worden toegestaan binnen de huidige bestemming. Dit zijn onder andere de kinderopvang (maatschappelijk) en horeca. Het plan wordt niet belemmerd door de dubbelbestemmingen en de gebiedsaanduiding. In de volgende figuur is een uitsnede van het bestemmingsplan te vinden.



Figuur: Uitsnede vigerend bestemmingsplan met aanduiding plangebied (bron: ruimtelijke plannen.nl)



2 Beschrijving van de bestaande en toekomstige situatie

2.1 Bestaande situatie

In de huidige situatie is het plangebied in gebruik als natuurspeeltuin. Langs het noorden, oosten en westen wordt de planlocatie omgeven door boomsingels en water. In het zuiden van het plangebied loopt een pad dat vanaf de Twiskeweg langs het huidige gebouw van het ZNMC tot aan de voormalige stadsboerderij loopt. Bijna het gehele Darwinpark ten zuiden van de Twiskeweg heeft een natuur-educatief karakter. Naast het ZNMC zijn er namelijk ook schooltuinen gelegen, die in gebruik zijn door de verschillende nabijgelegen scholen.

Het Darwinpark is aangelegd in de Wederopbouwperiode als hoofdgroenstructuur voor heel oostelijke Zaandam. In Zaandam was destijds namelijk te weinig groen per inwoners en het park diende ter compensatie. In het park stonden vaak kleine bouwsels, zoals kiosken en muziektenten.

In onderstaande figuren is een beeld van de planlocatie te vinden.



Figuur: Beeld planlocatie (bron: initiatiefnemer)

2.2 Gewenste situatie

Al geruime tijd is het ZNMC op zoek naar nieuwe huisvesting, waarbij het van belang is dat de bebouwing een zo'n klein mogelijke ecologische footprint heeft. Eén van de redenen voor een nieuw onderkomen staat in relatie tot de uitbreidingswens van het ZNMC, maar ook de verouderde levensduur van het huidige pand past niet meer bij de doelstellingen van het ZNMC. In deze zoektocht stuitte het ZNMC en de gemeente Zaandstad op het tijdelijke schoolgebouw 'De Octant' gelegen in Assendelft.



Deze bebouwing is in goede staat, maar wordt momenteel niet meer gebruikt. De bebouwing is ca. 8 jaar oud en kan nog lang mee. Omdat De Octant volledig demontabel is ontworpen, heeft het ZNMC samen met de gemeente Zaanstad en NUNC Architecten de mogelijkheden onderzocht om dit gebouw geheel te demonteren en vervolgens in het Darwinpark weer op te bouwen. Uit de planontwikkeling blijkt dat dit mogelijk is.

Het ZNMC is opgericht in 1993 op initiatief van de gemeente Zaanstad, naar aanleiding van een kerntakendiscussie. Het centrum richt zich op natuur- en milieu educatie, recreatie en beheer. Dit past goed binnen het natuur educatieve karakter van het Darwinpark. Het ZNMC wil namelijk kinderen deelgenoot maken van de natuur, waarbij kinderen kunnen voelen, proeven en kijken naar natuur. Hierbij heeft de organisatie geen winstoogmerk. Op de website van het ZNMC is meer informatie te vinden over de organisatie en haar doelen.

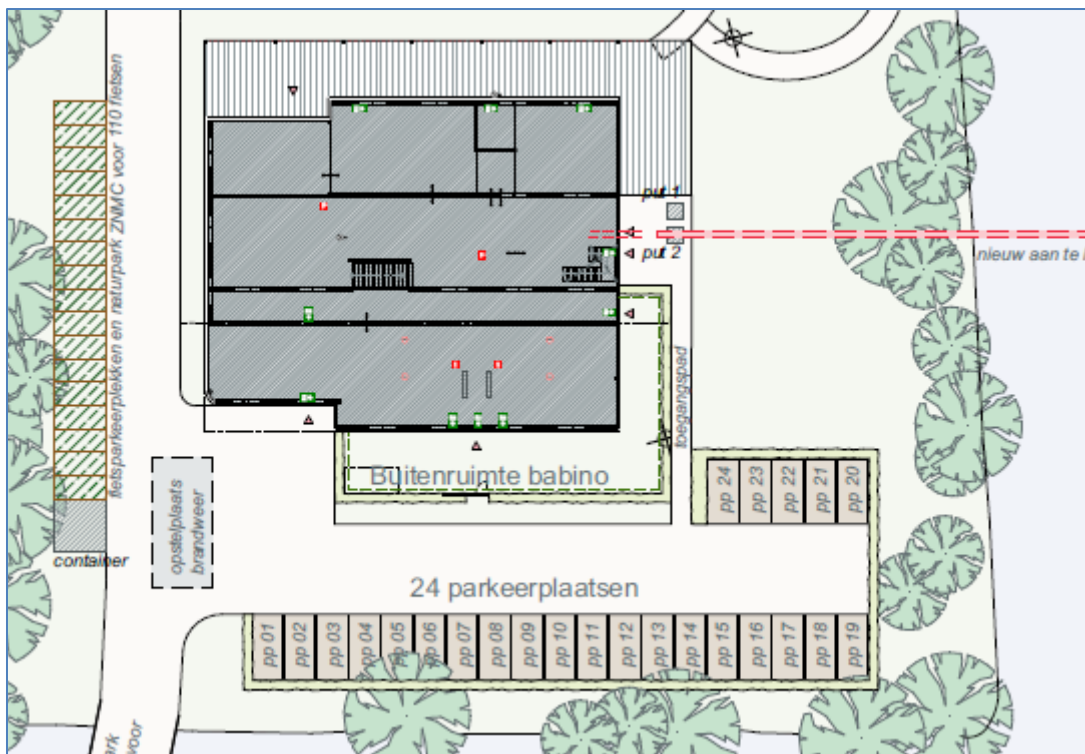
Het plan bestaat uit verschillende onderdelen, waarbij elk onderdeel in relatie staat met de doelen van het ZNMC. Het voornemen bestaat daarnaast uit het herinrichten van de noordzijde van het Darwinpark, langs de Twiskeweg. Dit is echter geen onderdeel van de vergunningsaanvraag waarvoor deze ruimtelijke onderbouwing is opgesteld.

Met de bouw van het nieuwe centrum ontstaat er een GBO van 1.501 m². 757 m² is bedoeld voor de begane grond. 87 m² is bestemd voor het ZNMC natuurmuseum en zal dienst doen als opslagruimte, winkelruimte en receptie. Deze ruimtes lopen deels over in de bestemde verkeersruimte, waarvoor 275 m² is gereserveerd. Daarnaast is 194 m² gereserveerd voor de Babino kinderopvang. De overige vierkante meters zijn bestemd voor verhuur en een horecagelegenheid. Daarnaast hebben zowel de horecafunctie alsmede de kinderopvang de beschikking tot een eigen buitenruimte.

De eerste verdieping zal minder een publiekgerichte gebruikersfunctie krijgen en wordt ingericht als opslagruimte, technische ruimte, kantoorruimte en een kantine met een totaaloppervlakte van 744 m².

Het pand krijgt dus een multifunctioneel karakter, waarbij educatie over de natuur en duurzaamheid een prominente rol heeft. Dit uit zich verder in de verschillende groepsruimten, die ook voor verenigingen en bedrijven gebruikt kunnen worden. De brede inzetbaarheid van het pand zorgt voor een goede exploitatie. Voor een nadere detaillering wordt verwezen naar de tekeningen van NUNC Architecten.





Figuur: Indeling plangebied (bron: NUNC Architecten)

Met de opbouw van de bebouwing is er een verduurzamingsslag gemaakt waardoor de bebouwing volledig circulair is. Dit uit zich onder meer in de vele zonnepanelen op het dak, maar ook wordt een deel van het dak ingericht als groen dak. Dit draagt bij aan de bevordering van de biodiversiteit en de opvang van bijvoorbeeld regenwater wat meteen gezuiverd kan worden en hergebruikt voor verschillende doeleinden. Tevens wordt er natuurinclusief gebouwd wat de biodiversiteit bevordert. Zo worden vleermuiskasten geplaatst en voorzieningen voor gierzwaluwen opgehangen. Daarnaast wordt voedselrijke beplanting aangelegd die aantrekkelijk zijn voor verschillende vogels. Als gevelbekleding is gekozen voor een natuurlijke houten afwerking in twee verschillende houtkleuren wat zorgt voor een natuurlijke inpassing in de omgeving. Het gebouw zal van verre zichtbaar zijn vanaf de Weer en vanuit het park en vormt zo een herkenbaar baken voor het ZNMC.

De bebouwing zal dus een circulaire manier worden gerealiseerd. Het is de bedoeling het gehele gebouw, inclusief de bestaande installaties, te verplaatsen. De bestaande installaties van het gebouw kunnen nog ruim tien jaar mee; het is niet circulair om deze installaties nu alweer af te voeren. De huidige installaties werken echter op gas en daarom is een nieuwe gasaansluiting noodzakelijk. Nieuwe gasaansluitingen zijn bij nieuwbouw wettelijk niet meer toegestaan. De Gaswet biedt gemeenten de mogelijkheid om daarop een uitzondering te maken.

Wanneer deze keuze niet zou worden gemaakt, betekent dat een aanzienlijke kapitaalvernietiging. Een alternatieve installatie om het gebouw te verwarmen brengt extra kosten met zich mee die snel kunnen oplopen van minimaal €500.000 tot mogelijk wel € 750.000. Dat betekent dat het gebouw dan niet meer binnen het huidige budget gebouwd kan worden.

Een bijkomend probleem is dat Liander aangeeft dat zij grote aansluitingen (noodzakelijk voor een nieuwe installatie) momenteel niet kunnen faciliteren. Het kan tot 2027 duren voordat zij de capaciteit op het netwerk in orde hebben.



In maart 2022 heeft het college van Zaanstad daarom het besluit genomen dat er een nieuwe gasaansluiting mag komen voor het ZNMC. Vanuit de circulaire gedachte zijn er immers voldoende redenen om in dit geval wel een nieuwe aansluiting te realiseren. Zie voor nader duiding bijlage 7.

Daarnaast bestaat het plan uit de aanleg van parkeerterreinen, waarbij de parkeerplaatsen (24 stuks in totaal) met groentegels worden ingericht, waardoor er niet een enorm verhard oppervlakte ontstaat. De ontsluiting van de planlocatie gebeurt via een nieuw aan te leggen dam en weg, die aansluit op de Twiskeweg. Hierbij wordt een deel van de noordzijde van het Darwinpark langs deze weg opnieuw ingericht, wat bijdraagt aan de uitstraling van het gebied. Dit pad is inmiddels aangelegd. En is dan ook geen onderdeel van deze ruimtelijke onderbouwing.





Figuur: Impressie toekomstig pand (bron: NUNC Architecten)

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), die op 13 maart 2012 door de minister is vastgesteld, vormt de overkoepelende rijksstructuurvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2028, met een doorkijk naar 2040.

Het rijksbeleid richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie, natuur, waterveiligheid, milieukwaliteit en bescherming van het werelderfgoed. Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Daarbij wordt ingezet op een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

Om dit doel te bereiken werkt het Rijk samen met andere overheden. In de SVIR zijn ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028 geformuleerd. Het Rijk heeft drie hoofddoelen geformuleerd:

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
- het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid, waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het beleid met betrekking tot verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk, onder het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet', zoveel mogelijk over aan provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen daarbij de ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. De sturing op verstedelijking, zoals afspraken over binnenstedelijk bouwen en doelstellingen voor herstructurering, laat het Rijk voor een groot deel los.

In totaal zijn 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd, die bijdragen aan het realiseren van de drie hoofddoelen. Het betreft onder meer het borgen van ruimte voor de hoofdnetwerken (weg, spoor, vaarwegen, energievoorziening, buisleidingen), het verbeteren van de milieukwaliteit, ruimte voor waterveiligheid, ruimte voor klimaatbestendige stedelijke ontwikkeling, ruimte voor behoud van unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten en ruimte voor een nationaal netwerk voor natuur.

Verder is één van de nationale belangen die de SVIR benoemt, het belang van een 'zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten'. Concreet betekent dit onder meer dat ruimte zorgvuldig moet worden benut en overprogrammering moet worden voorkomen. Om die doelstellingen te bereiken, is in 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening. Alle stedelijke ontwikkelingen dienen aan de Ladder voor duurzame verstedelijking getoetst te worden.

Conclusie

Het betreft een ontwikkeling van relatief beperkte omvang zonder strijdigheid met rijksbelangen. Het rijksbeleid is voor het realiseren van een nieuw pand voor het ZNMC niet relevant. De ladder voor duurzame verstedelijking komt in paragraaf 3.1.3 aan de orde.



3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Gemeenten moeten bij het vaststellen van bestemmingsplannen, wijzigingsplannen of uitwerkingsplannen rekening houden met het Barro. Doel van het Barro is bepaalde onderwerpen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte te verwezenlijken. In het Barro worden een aantal projecten opgesomd die een groot Rijksbelang hebben. Per project worden regels gegeven, waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. De regels zijn een uitwerking van de onderwerpen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

In het Barro zijn veertien onderwerpen met bijzonder rijksbelang beschreven:

- Rijksvaarwegen;
- Project mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Hoofdvaarwegen en landelijke spoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Natuurnetwerk Nederland;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden;
- Ruimtereservering parallelle Kaagbaan.

Conclusie

Het initiatief valt niet onder een van de projecten uit het Barro. Door het initiatief zal eveneens geen nationaal belang worden geschaad.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Nationaal belang 13, zoals geformuleerd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, vraagt om een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Dit moet met behulp van de ladder voor duurzame verstedelijking worden onderbouwd. Deze verplichte toetsing is vastgelegd in het Barro. Het Barro verwijst naar het Bro; geformuleerd is dat deze toetsing een procesvereiste is bij alle nieuwe ruimtelijke besluiten en plannen ten aanzien van bijvoorbeeld kantoorlocaties en woningbouwlocaties. Gemotiveerd dient te worden hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt ten aanzien van het ruimtegebruik. De kernbepaling van de Ladder, artikel 3.1.6 lid 2 Bro, luidt:

De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.



Om dit te onderbouwen dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

- 1) beoordeling of beoogde ontwikkeling voorziet in een behoefte voor bedrijventerreinen, kantoren, woningbouwlocaties, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen;
- 2) indien er een vraag is aangetoond, beoordeling of deze binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd door locaties voor herstructurering of transformatie te benutten.

Stedelijke ontwikkeling

Om aan deze verplichting uit de Bro te kunnen voldoen dient allereerst te worden nagegaan of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling.

In het Bro is het begrip stedelijke ontwikkeling als volgt vastgelegd:

'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.'

Voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een nieuw pand voor het ZNMC. Dit is een dermate kleine ontwikkeling dat het doorlopen van de laddertoets niet noodzakelijk is.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie NH2050

Op 19 november 2018 hebben de Provinciale Staten van Noord-Holland de Omgevingsvisie NH2050 vastgesteld. Hierin staat de visie op de fysieke leefomgeving beschreven. De Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) vormt een uitwerking van de Omgevingsvisie, en bevat regels waaraan ruimtelijke plannen in Noord-Holland aan moeten voldoen.

De leidende hoofdambitie in de Omgevingsvisie NH2050 is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. De provincie gaat hierbij uit van het principe 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'. Hierbij is één van de principes dat er bij alle ontwikkelingen gestreefd wordt naar het vergroten van de biodiversiteit. Groen en water in de stad dragen bij aan het voorkomen van hittestress, klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving.

De gewenste ontwikkeling draagt bij aan de leefbaarheid van Zaanstad als gemeente. De ontwikkeling heeft een bovenlokaal karakter en zal ook kunnen worden gebruikt door kinderen (en volwassenen) uit omliggende kernen. Daarnaast is de ontwikkeling zeer natuur inclusief en duurzaam. Er is derhalve geen strijdigheid met de provinciale Omgevingsvisie.

3.2.2 Omgevingsverordening NH2020

Op 16 november 2020 is de Omgevingsverordening NH2020 voor de provincie Noord-Holland vastgesteld. De planlocatie ligt binnen de begrenzing van het specifieke thema 'gebiedswaarden wateroverlast', 'natura-2000' en het 'Peilbesluit'.

Het thema 'gebiedswaarden wateroverlast' ziet toe op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht. De ontwikkeling heeft geen effect op de bergingscapaciteit en/of afvoerscapaciteit op de regionale wateren. Mede doordat er waterhuishoudkundige maatregelen zijn doorgevoerd, hetgeen wat de watertoets onderschrijft, zijn er geen beperkingen die optreden voor het plan binnen dit beleidsonderwerp.



Wat betreft het gebiedsthema 'Natura-2000' komt naar voren dat het plangebied binnen de richtafstand van 'Het Twiske' is gelegen. Mede hierdoor is een flora en fauna onderzoek en een stikstofdepositieberekening uitgevoerd. Hieruit zijn geen beperkingen naar voren gekomen voor de betreffende ontwikkeling.

Het thema 'Peilbesluit' heeft geen relevante zaken met betrekking tot de planontwikkeling. Er is dus geen strijdigheid met de Omgevingsverordening.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Zichtbaar Zaans 2020

De gemeenteraad van Zaanstad heeft op 7 juni 2012 de ruimtelijke structuurvisie 'Zichtbaar Zaans 2020' vastgesteld. Hiermee wordt een beleidsmatig en juridisch kader gegeven voor de ruimtelijke ontwikkeling van Zaanstad.

Genoemd wordt dat Zaanstad haar ruimtelijke ambities uitwerkt aan de hand van vier ruimtelijke ontwikkelopgaven:

- verbinden (verbeteren van de lokale en regionale bereikbaarheid);
- intensiveren en transformeren (verstedelijking doormiddel van slim, veranderend en meervoudig ruimtegebruik);
- herstructureren en revitaliseren (verbeteren van de kwaliteit van een aantal woonbuurten en bedrijventerreinen);
- beheren en versterken (op peil houden en verbeteren van het bestaande stedelijke en resterende landelijke gebied).

De gemeente Zaanstad onderscheidt zes gebiedstyperingen met negentien onderliggende profielen. De planlocatie is gelegen in gebiedstypering 'recreatiegebied' en het profiel 'parken'. In onderstaande kaart is een uitsnede te vinden van de verschillende gebiedstyperingen met de planlocatie aangeduid.





Figuur: Uitsnede Gebiedsprofielenkaart met aanduiding projectlocatie (bron: structuurvisie Zaanstad)

Parken vormen een belangrijk onderdeel van het groenblauwe netwerk in de stad. Het zijn de binnenstedelijke recreatiegebieden. De nadruk ligt hier op de gebruikswaarde en de beleving van grootschalig groen in de stad. Het beleid omtrent parken is gericht op het multifunctionele gebruik van de grotere parken door een verantwoorde mix van recreatie, educatie en natuurbeleving.

Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling passend is bij het gemeentelijk beleid. Het draagt bij aan de versterking van de genoemde gebiedstyperingen, waarbij er een verantwoorde mix ontstaat van recreatie, educatie en natuurbeleving. Voorts geldt dat de openbare ruimte langs de Twiskeweg wordt verbeterd, waardoor de uitstraling van het gehele gebied positief wordt beïnvloed.

3.3.2 Coalitieakkoord 'De molen op de wind zetten'

Op vrijdag 8 november 2019 hebben de Zaanse coalitiepartijen het coalitieakkoord voor de periode 2020-2022 gepresenteerd. Hierin staan acht cruciale opgaven voor de stad geformuleerd:

1. Verstedelijking, ruimtelijke structuur en bereikbaarheid (Prettig wonen)
2. Toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg (Gezond leven)
3. Aandacht voor ouderen in Zaanstad (Waardig ouder worden)
4. Profiteren van de economische groei, onderwijs en arbeidsmarkt (Welvarende stad)
5. Veiligheid en ondermijning (De veilige stad)
6. Duurzaamheidstransitie (Duurzaam en groen)
7. Gebiedsgericht aanpak: Poelenburg en Peldersveld (Krachtige kernen en wijken)
8. Samen met de stad (Bereikbaar bestuur)



De gewenste ontwikkeling heeft veel raakvlakken met het thema omtrent duurzaamheid. Duurzaamheid moet volgens de coalitiepartijen benaderd worden vanuit de wisselwerking tussen economie, ecologie en de wensen van de samenleving. Duurzaamheid moet in alle besluiten die de gemeente neemt een belangrijke rol spelen. Zaanstad neemt haar verantwoordelijkheid om actief bij te dragen aan het verminderen van de CO₂-uitstoot, om zo uiteindelijk een 'klimaatneutrale stad' te worden.

De ontwikkeling sluit zeer goed aan bij de voor dit thema geformuleerde doelstellingen. De ontwikkeling draagt bij aan de kennis overdracht van duurzame maatregelen, is zelf duurzaam en heeft veel oog voor de groene omgeving. Daarnaast wordt de bebouwing op een circulaire manier gerealiseerd. Het meest in het oog springende voorbeeld hiervan is het hergebruik van de bebouwing van De Ocant. Daarnaast worden onder meer overtollige materialen gerecycled en wordt bebouwing van het huidige ZNMC hergebruikt en gerecycled. Derhalve kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling van een nieuw ZNMC past binnen de ambities van de Zaanse coalitiepartijen.



4 Uitvoeringsaspecten

In dit hoofdstuk zullen de relevante uitvoeringsaspecten bij het plan worden besproken. Achtereenvolgens komen de aspecten ten aanzien van flora en fauna, archeologie en cultuurhistorie en de milieuaspecten aan bod.

4.1 Flora- en fauna

4.1.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet heeft de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet vervangen. Het doel is om met één wet en minder regels de wet makkelijker te kunnen toepassen. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies wat wel en niet mag in de natuur in hun gebied. Ook zorgen de provincies vanaf deze datum voor vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid blijft verantwoordelijk voor het beleid van grote wateren, zoals het IJsselmeer.

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (voorheen geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998). Ter bescherming van deze Natura 2000-gebieden voorziet de Wet natuurbescherming in een vergunningenregime voor het realiseren of verrichten van projecten en andere handelingen die de natuurlijke kenmerken van een aangewezen Natura 2000-gebied kunnen aantasten.

Voorts voorziet de Wet natuurbescherming in de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden (voorheen geregeld in de flora- en faunawet). Het uitgangspunt is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte is het niet altijd nodig een vrijstelling of een ontheffing aan te vragen. Voor onder andere reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling voor beschermde soorten op voorwaarde dat gehandeld wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Verder worden vrijstellingsregelingen op de nationaal beschermde soorten per provincie vastgesteld.

Wanneer het onmogelijk is schade aan streng beschermde planten en dieren tijdens ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting te voorkomen, moet altijd een ontheffing worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of een ontheffing zijn afhankelijk van de status van de planten- en diersoorten die in het plangebied voorkomen.

NNN

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het NNN liggen onder andere bestaande natuurgebieden en alle Natura 2000-gebieden. Het NNN is op provinciaal niveau uitgewerkt en middels ruimtelijke nota's en verordeningen voorzien van juridische doorwerking. In sommige provincies bestaan er naast het NNN ook nog andere groene zones die een zekere mate van bescherming genieten.



4.1.2 Effect te vergunnen activiteiten

Op 29 januari 2020 is het plangebied onderzocht door ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot, om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna. Het gehele rapport is opgenomen als bijlage 1. Hieronder worden de belangrijkste resultaten uiteengezet.

- Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen.
- Gezien de uitgevoerde toetsing, kunnen van de amfibieën en grondgebonden zoogdieren alleen 'vrijgestelde' soorten aanwezig zijn. Voor deze aangetroffen of verwachte 'vrijgestelde' soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als werkzaamheden worden verricht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zoals het besproken plan.
- In het plangebied kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.
- Voor het mogelijk incidentele terreingebruik van het plangebied door vogels met jaarrond beschermde nesten (huismus, sperwer of buizerd), wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter leefgebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vogels kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.
- Voor incidenteel aanwezige kleine marterachtigen wordt geen belangrijk negatief effect verwacht vanwege de grootte van het plangebied en de ruime aanwezigheid vergelijkbaar en beter biotoop in de naaste omgeving. De dieren kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.
- Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep, omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

Voorgenomen initiatief zal dan ook geen negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het NNN. Tevens zal de ontwikkeling geen negatief effect hebben op beschermde soorten. Nader ecologisch onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Voorts geldt bij uitvoering van werkzaamheden ten allen tijde een de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Deze schrijft voor dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel als mogelijk voorkomen moeten worden. Dit betekent dat wanneer tijdens uitvoering van de werkzaamheden een algemeen beschermde soort als konijn, veldmuis of gewone pad wordt aangetroffen zij de ruimte en tijd moet krijgen om een veilig heenkomen te zoeken. Indien nodig kunnen aangetroffen exemplaren verplaatst worden naar een naastgelegen ruimte waar geen werkzaamheden uitgevoerd worden.

4.1.3 Stikstofdepositie

Voorheen diende op grond van het Programma Aanpak Stikstof (PAS), welke in juli 2015 van kracht werd, berekend te worden of een nieuwe (bouw)activiteit tot een significante toename leidde van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Onder het PAS golden enkele drempel- en grenswaarden. Deze waarden bepaalden of een toename van stikstofdepositie significant was en zo ja, of er dan een meldingsplicht of een vergunningplicht gold.



Door te rekenen met het voorgeschreven rekenprogramma AERIUS Calculator werd automatisch met die drempelwaarden rekening gehouden. In het geval van de meldingsplicht kon de planontwikkeling aanspraak kan maken op benutting van de ontwikkelingsruimte die voor een Natura 2000-gebied gold, totdat deze niet meer voorradig was.

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 mag het PAS niet meer gebruikt worden als toestemmingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. De drempel- en grenswaarden uit het PAS zijn daarmee ook niet meer van toepassing. Hierdoor kan een project met een geringe depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar al vergunning plichtig zijn (artikel 2.7 en 2.8 Wnb).

Dit betekent dat ook relatief kleinschalige projecten zorgvuldig dienen te worden getoetst op hun stikstofdepositie, om zo aan Europese regelgeving te kunnen voldoen (en stand te houden bij de Raad van State in geval van een beroep). Sinds de vernieuwing van de AERIUS Calculator op 16 september 2019 (en na de update van februari 2022, versie 2022) kan correct berekend worden of er überhaupt sprake is van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Daarbij dient enkel de gebruiksfase te worden doorgerekend. Zodra er geen rekenresultaten boven de 0,00 mol/ha/jaar zijn, is er geen belemmering voor een plan op het gebied van stikstofdepositie.

Uit de berekening (zie bijlagen 5, 5a en 5b) blijkt dat gedurende de nieuwe gebruikersfase geen stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jaar plaatsvindt op Natura 2000-gebied.

4.1.4 Conclusie

Gelet op het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat er vanuit de Flora- en faunaregelgeving geen beperkingen worden opgelegd aan onderhavig initiatief. Voorts worden in het nieuwe centrum natuur inclusieve maatregelen genomen.

4.2 Cultuurhistorie en archeologie

4.2.1 Cultuurhistorie

Besluit ruimtelijke ordening (Bro)

In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is opgenomen dat bij het maken van bestemmingsplannen een beschrijving moet worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

In de toelichting van de Bro staat dat dit betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden en daar conclusies aan verbinden die in een bestemmingsplan verankerd worden. Dit vermindert de noodzaak tot het aanwijzen van nieuwe beschermde monumenten omdat aan het belang van de cultuurhistorie dan waarde wordt toegekend via het proces van de ruimtelijke ordening.

Jurisprudentie heeft uitgewezen dat in het bestemmingplan een paragraaf moet worden gewijd aan de cultuurhistorische waarden. Dit moet opgebouwd zijn door eerst het aangeven van cultuurhistorische waarden en aanbevelingen en vervolgens hoe die waarden en aanbevelingen verwerkt zijn in bestemmingsplan. Wanneer de cultuurhistorische waarden en aanbevelingen niet zijn verwerkt in het bestemmingplan, dan moet worden onderbouwd waarom dit niet zo is.



Bij het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan (waarvan in dit geval sprake is) moet gemotiveerd worden dat de aanvraag omgevingsvergunning voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. In artikel 3.1.6 Bro is onder andere aangegeven dat ingegaan moet worden op de gevolgen van de ontwikkeling voor onder andere de cultuurhistorie.

Gemeentelijk beleid

In de Erfgoedstrategie (2019-2023) staat aangegeven dat het behouden en mogelijk versterken van de kwaliteit en identiteit bij (gebieds)ontwikkeling uitgangspunt is en dat erfgoed als basis genomen wordt bij transformaties en verdichtingsopgaven van ontwikkelgebieden. Ook worden cultuurhistorische waarden in stedenbouwkundige kaders voor ontwikkeling opgenomen. Op basis van de gemeentelijke Cultuurhistorische Waardenkaart kent dit gebied geen bijzondere waarden.

Het Darwinpark is opgericht in 1970 en was voornamelijk een doorgangsgebied. In 2000 is het park grondig gerenoveerd waarbij het park nu veel meer een verblijfsgebied is. Het zuidelijke deel van het Darwinpark staat in het teken van natuur en educatie waarbij sprake is van een schooltuinencomplex, een kinderboerderij en natuurlijk het Zaans Natuur en Milieu Centrum. Langs het noord-zuidpad zijn vier thematuinen met kunstwerken opgesteld. Daarnaast is er ook sprake van een ouderenbeweegplek. Ondanks dat dit een herkenbare plek is voor inwoners en bezoekers, kent deze plek geen cultuurhistorische waarde. Met de huidige ontwikkeling zal de originele structuur niet worden aangetast, waardoor kan worden gesteld dat er geen cultuurhistorische waarden worden verstoord.

Cultuurhistorische betekenis van Darwinpark

In de CHV Poelenburg Peldersveld (SteenhuisMeurs, 2021) wordt het Darwinpark aangemerkt als cultuurhistorische waardevolle structuur.

Nadat de wijk in 1985 werd benoemd tot probleemwijk, werd een onderzoek verricht naar de mogelijke verbeterpunten. Uit dit onderzoek werd de conclusie getrokken dat de groenvoorzieningen en structuren waardevol waren, maar wel versterkt konden worden. Hiertoe werden de bestaande verbindingen met het Darwinpark vernieuwd, binnenterreinen opnieuw ingericht en nieuwe verbindingen toegevoegd. Nog altijd zijn deze openbare groenstroken van hoge waarde voor de wijk; zo werden de oost-westverbindingen rond 2010 weer vernieuwd in Poelenburg.

Aanleg

Terwijl alle te bebouwen kavels destijds werden opgehoogd met baggerspecie, behield het gebied van het Darwinpark haar oorspronkelijke veengrond en sloten. Tuinarchitect C. P. Broerse was tot de conclusie gekomen dat in deze grondsoort uitsluitend inheemse beplanting kon gedijen. En het Darwinpark werk beplant met combinaties van inheemse soorten.

Educatieve betekenis

Het Darwinpark vormt een groene ruggengraat die de wijken Peldersveld, Poelenburg en Hoornseveld verbindt. De bebouwing die grenst aan het park bestaat uit bungalows, die niet groter mochten zijn dan 50 procent van het perceel. Door de aansluiting aan de privétuinen van de bungalows, en de kartelvormige randen, kent het park een zachte overgang naar de wijk. Een verbinding tussen het park en de wijk zijn altijd al belangrijk geweest. Om de verbinding tussen het groen en de jongere bewoners te versterken, heeft het park van oudsher ook een educatieve betekenis.



In het zuidelijke deel van het park bevinden zich de schooltuinen, met ten noorden de kinderboerderij en het natuurmuseum. Dit museum werd in de jaren vijftig al opgericht door bioloog en docent W. J. Prud'homme van Reine. Hij zag het als zijn missie om de Zaanammers te onderwijzen over de natuur, en hij was al onderdeel van het schooltuinenproject voordat deze in Poelenburg kwam. Ook zette hij zich in voor de kinderboerderij en het natuurmuseum. Uiteindelijk kon deze eerstgenoemde in 1967 worden gebouwd, na een gift van de Albert Heijn. Het was in die tijd de grootste kinderboerderij van Nederland.

Het museum werd in de jaren vijftig al opgericht, maar had sinds die tijd moeite met het vinden van een vaste locatie. Dit veranderde echter nadat verschillende basisscholen rond 1985 leeg kwamen te staan, doordat zij werden samengevoegd conform de nieuwe wetgeving. Zo kwam ook één van drie paviljoenen aan de rand van het Darwinpark, waar voorheen basisschool De Kemphaantjes zat, leeg te staan. Deze locatie was ideaal doordat deze zich nabij de boerderij bevond en in 1987 verkoos het museum dit pand als haar definitieve vestiging. Hierna was het educatieve centrum in het Darwinpark compleet, met de kinderboerderij, het museum en de schooltuinen.

Het Darwinpark is waardevol als heempark met inheemse begroeiing en waar de verkaveling van het veenweidelandschap nog (deels) intact is gebleven. Het park vormt een herinnering aan de oorspronkelijk slotenstructuur, die verder grotendeels onder een dikke laag zand verdween. Daarnaast is het park een verbindende groenstructuur met laagbouw aan de randen. Door de vele voetpaden die de wijk met het park verbinden is het bereikbaar voor alle bewoners van Poelenburg en Peldersveld. Daarnaast is het park van cultuurhistorische waarde als educatief centrum voor kinderen, de schooltuinen en de kinderboerderij. Het natuurmuseum is als enig overgebleven paviljoen waardevol als herinnering aan de drie basisscholen die langs het park te vinden waren.

Conclusie

Het bouwen van een het nieuwe ZNMC lijkt tegen de cultuurhistorische waarden van het park in te gaan. Parken kennen vaak kleine bouwsels zoals Kiosken en muziektenten, de nieuwbouw voor het ZNMC is groter. Echter, het is een gebouw ten behoeve van natuur- en milieueducatie en dat past in het historisch doel van het Darwinpark en zijn omgeving en sluit goed aan bij de gedachte dat groen ook een educatief karakter had in wederopbouwparken. In het gebouw zal als hoofdgebruiker het Natuurmuseum worden gevestigd, waarin ruime aandacht wordt besteed aan de Zaanse natuurlijke omgeving. Bij het ontwerp en de uitvoering is zoveel mogelijk rekening gehouden met een groene inpassing en circulair bouwen. Het voormalige schoolgebouw zal zorgvuldig moeten worden ingepast in de groenstructuur en aanleg van het park.



4.2.2 Archeologie

Wettelijk kader

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht. Deze wet vervangt zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed:

1. Monumentenwet 1988
2. Wet verzelfstandiging rijksmuseumse diensten
3. Wet tot behoud van cultuurbezit
4. Wet tot teruggave cultuurgoederen uit bezet gebied
5. Uitvoeringswet UNESCO -verdrag 1970
6. Regeling materieel beheer museumse voorwerpen

De Erfgoedwet hanteert de beschermingsniveaus zoals die in de gelden in de voorgaande regelingen. Voor de vergunningverlening van een beschermd archeologisch monument, het verbod tot beschadigen of vernielen van een rijksmonument en de bescherming van stads- en dorpsgezichten geldt dat de Monumentenwet 1988 van kracht blijft tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze regels blijven dus gelden en zijn ongewijzigd overgenomen in de Erfgoedwet.

Doelstelling van de wetten is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Als gevolg van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen. De gehanteerde uitgangspunten zijn:

- archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren (behoud in situ);
- in ruimtelijke ordening (planvorming) al rekening houden met archeologische waarden;
- de bodemverstoorder betaalt archeologisch vooronderzoek en mogelijke opgravingen.

Gemeenten zijn verplicht om bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden.

De projectlocatie heeft een dubbelbestemming met betrekking tot archeologie, te weten 'Waarde – Archeologie 1' en 'Waarde – Archeologie 2'. Het nieuwe centrum wordt gerealiseerd op de gronden met de bestemming 'Waarde – Archeologie 2'. Er geldt dat bij bodemingrepen dieper dan 0,3 meter en over een oppervlakte groter dan 2.000 m² een archeologisch rapport overlegd dient te worden. Deze grens wordt niet overschreden, waardoor archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is.

Voorts zijn op basis van deze wet mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren.

Conclusie

De gewenste ontwikkeling vindt plaats op beschermd archeologisch gebied. Nader onderzoek in het kader van archeologie is echter niet noodzakelijk, omdat de gestelde waarden voor archeologisch onderzoek niet worden overschreden.



4.3 Verkeer en parkeren

4.3.1 Verkeer

Het plangebied wordt ontsloten via de Twiskeweg. Hier komt een entree naar het nieuwe ZNMC. De nieuwe situatie voorziet in een uitbreiding van de activiteiten van het ZNMC. Hiermee neemt ook de verkeersgeneratie toe.

In de nieuwe situatie is de verkeersgeneratie te bepalen aan de hand van kencijfers van CROW in publicatie 381 'Toekomstbestendig Parkeren' van het CROW. Zaanstad geldt als een sterk stedelijke gemeente en de planlocatie is gelegen in 'rest bebouwde kom'. In onderstaande tabel is de verkeersgeneratie per functie weergegeven voor de piekmomenten.

Functie	Oppervlakte m ² bvo	Verkeersgeneratie per 100 m ² bvo	Gemiddelde verkeersgeneratie
Kinderdagverblijf	188 m ²	28,7 – 33,71	59,6
Horeca*	145 m ²	-	-
ZNMC**	684 m ² (per)	25,0- 35,0	80,0
Totaal			139,6

**De verkeersgeneratie is opgenomen in cijfers voor het ZNMC, aangezien de horeca een ondersteunende en niet-zelfstandige functie heeft.*

*** Er is gekeken naar de kencijfers voor een plantentuin + het bvo van de horeca, cijfers gelden per tuin (opgeplust)*

Conclusie

De maximale verkeersgeneratie in de nieuwe situatie is vastgesteld op circa 140 mvt/etmaal (ruime inschatting). De Twiskeweg heeft reeds een belangrijke ontsluitingsfunctie voor de wijk Poelenburg, waardoor de weg voldoende is toegerust op meer gebruikers. Daarnaast zal de nieuwe situatie voor een deel de verkeersgeneratie overnemen van de oude situatie, waardoor de toename zeer beperkt is. Voorts geldt dat de verschillende functies op verschillende momenten zorgen voor een verkeergeneratie.

4.3.2 Auto parkeren

In 2016 is de Uitvoeringsnota Parkeren Zaanstad opgesteld. Hierin wordt genoemd dat voldoende parkeerruimte een randvoorwaarde is voor bijna elke ruimtelijke ontwikkeling. In de nota worden de kencijfers gebaseerd op de kencijfers zoals genoemd in publicatie 'CROW 317 kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'. De gemeente is opgedeeld in verschillende zones, waarbij de planlocatie zich in de zone 'sterk stedelijk C' bevindt. Aan de hand van de kencijfers is het benodigde aantal parkeerplaatsen bepaald. De gemeente heeft voor deze ontwikkeling een parkeerberekening opgesteld met een bijbehorende bezettingsgraad. Hierin komt naar voren dat er een totale parkeerbehoefte bestaat van (afgerond) 22 parkeerplaatsen. Daarnaast is er ook een parkeerberekening opgesteld ten behoeve van de Kiss & Ride. Hierin komt naar voren dat er een minimale parkeerbehoefte bestaat van 2,6 parkeerplaatsen en een maximale parkeerbehoefte van 4,2 parkeerplaatsen. Dit betekent dat er een maximale parkeerbehoefte is van 26,4 parkeerplaatsen. Met onderhavig plan zullen er 24 parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Uit de bezettingsberekening komt naar voren dat de piek ligt op zaterdagmiddag waarbij er een parkeerbehoefte is van 18,4 parkeerplaatsen. Met een maximale toevoeging van 4,2 parkeerplaatsen ten behoeve van de Kiss & Ride zal er een maximale parkeerbehoefte ontstaan van 22,6 parkeerplaatsen. Er kan dus worden geconcludeerd dat de beoogde 24 parkeerplaatsen voorzien in de parkeer behoefte.



Functie	Oppervlakte m ² bvo	Norm per 100 m ²	Parkeerbehoefte
ZNMC natuurmuseum (per 100 m²)	1035 m ²	0,9	9,3
Educatie (per lokaal)	Samengetrokken met ZNMC	-	-
Kantoor/werkplek	71 m ²	1,4	1,0
Horeca (per 100 m²)	201	4,5	9,0
Kinderopvang (per 100 m²) (exclusief Kiss & Ride)	194	1,1	2,1
Totaal			21,5

Parkeerbehoefte ZNMC en aanverwante functies

Functie	Aantal leerlingen of kindplaatsen	% kinderen met de auto	Reductiefactor # kinderen met de auto	Parkeerduur factor	Aantal parkeerplaatsen	
Kinderopvang K&R	28	50%	0,75	0,25	2,6	minimaal
Kinderopvang K&R	28	80%	0,75	0,25	4,2	maximaal

Parkeerbehoefte Kiss & Ride

	Werkdag overdag	Werkdag middag	Werkdag avond	Koop avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag middag
museum	20%	45%	0%	0%	100%	0%	90%
basis onderwijs kleine school	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%
kantoor zonder baliefunctie	100%	100%	5%	10%	5%	0%	0%
daghoreca	30%	70%	20%	100%	100%	60%	100%
kinderdagverblijf	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Gehanteerde norm							
museum (CROW, ASVV 2021)	1,9	4,2	0,0	0,0	9,3	0,0	8,4
basis onderwijs kleine school	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kantoor zonder baliefunctie	1,0	1,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
café/bar/cafetaria <-> restaurant	2,7	6,3	1,8	9,0	9,0	5,4	9,0
kinderdagverblijf	2,1	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	7,7	13,7	1,9	9,1	18,4	5,4	17,4

Bezettingsgraad parkeerplaatsen

Conclusie

Daar de parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd worden, vormt het aspect auto parkeren geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Daarnaast is de toename van de verkeersgeneratie beperkt en heeft de Twiskeweg voldoende capaciteit om de nieuwe verkeersgeneratie te verwerken.





Figuur: Locatie autoparkeerplaatsen (24) (oranje arceering) en fietsparkeerplekken (110) (blauwe arceering) nader aangeduid (bron: NUNC Architecten)

4.3.3 Fiets parkeren

Naast het parkeren dient er rekening gehouden te worden met het fietsparkeren. Hiervoor heeft de gemeente de volgende cijfers aangeleverd:

Functie	Oppervlakte m ² bvo	Parkeernormen fiets per 100 m ² bvo	Gemiddeld benodigde parkeerplaatsen
Kinderdagverblijf	194 m ²	2	3,88
Horeca*	201 m ²	15	30,15
ZNMC**	594 m ²	3	17,82
Natuurspeeltuin***	5.000 m ²	1,2	60,0
Totaal			111,85

*Uitgegaan van café/bar/cafetaria

** Uitgegaan van overdekte speeltuin/hal

***Uitgegaan van sportveld (buiten), maar opgeplust vanwege meer speeltuinachtige opzet

Conclusie

Binnen het plangebied worden fietsenrekken geplaatst. Hiermee wordt voldoende parkeercapaciteit gerealiseerd om de circa 110 fietsen (op drukke momenten) te kunnen stallen.



4.4 Luchtkwaliteit

4.4.1 Wettelijk kader

Wet milieubeheer

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van de luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing). Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden. In de Wet milieubeheer zijn onder andere regels en grenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen.

De *Wet luchtkwaliteit* (artikel 5.16, eerste lid, Wm) stelt dat ruimtelijke plannen doorgang kunnen vinden indien aan één van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- de plannen niet leiden tot het overschrijden van een grenswaarde;
- de luchtkwaliteit ten gevolge van de plannen (per saldo) verbetert of ten minste gelijk blijft;
- de plannen niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de concentratie van NO₂ en PM₁₀ in de buitenlucht. Vanaf het in werking treden van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit op 1 augustus 2009 wordt onder een NIBM bijdrage een bijdrage van minder dan 3% van de grenswaarde verstaan;
- het project is opgenomen of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL).

AMvB en Regeling niet in betekenende mate (NIBM)

De Wet luchtkwaliteit maakt onderscheid tussen grote en kleine ruimtelijke projecten. Een project is klein als het slechts in geringe mate (ofwel niet in betekenende mate) leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. De grens ligt bij een toename van de NO₂ en /of PM₁₀ jaarconcentratie met maximaal 3% van de grenswaarden (of wel een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ en/of PM₁₀). NIBM projecten kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Grotere projecten daarentegen kunnen worden opgenomen in het NSLprogramma, mits ook overtuigend wordt aangetoond dat de effecten van dat project worden weggenomen door maatregelen.

De AMvB en Regeling “niet in betekenende mate” bevatten criteria waarmee kan worden bepaald of een project van een bepaalde omvang wel of niet als “in betekenende mate” moet worden beschouwd. Het betreft onder andere de onderstaande gevallen, waarbij een project als NIBM wordt beschouwd:

- Woningbouw: = 1500 woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg, en = 3000 woningen bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.
- Kantoorlocaties: = 100.000 m² bruto vloeroppervlakte bij minimaal 1 ontsluitingsweg, en = 200.000 m² bruto vloeroppervlakte bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.
- Woningbouw en kantoorlocaties: $0,0008 \cdot \text{aantal woningen} + 0,000012 \cdot \text{bruto vloeroppervlak kantoren in m}^2 = 1,2$ bij één ontsluitingsweg en $0,0004 \cdot \text{aantal woningen} + 0,000006 \cdot \text{bruto vloeroppervlak kantoren in m}^2 = 1,2$ bij één ontsluitingsweg.

Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project NIBM bijdraagt, kan toetsing van de luchtkwaliteit achterwege blijven. Tevens is in artikel 5 van het Besluit NIBM een anticumulatie bepaling opgenomen, die zegt dat de effecten van beoogde ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied moeten worden meegenomen



in de beoordeling van het betreffende plan. Hiermee wordt voorkomen dat verschillende NIBM-projecten samen toch in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

4.4.2 Conclusie luchtkwaliteit

Het initiatief kan, gezien de beperkte omvang, aangemerkt worden als een project dat niet in betekende mate van invloed is op de luchtkwaliteit. Toetsing van het aspect luchtkwaliteit is daardoor, op grond van artikel van de Regeling NIBM niet noodzakelijk. Er hoeft dus niet getoetst te worden aan de grenswaarden. Wel is de NIBM-tool ingevuld. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling onder de gestelde grenzen blijft.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit		
Jaar van planrealisatie		2021
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		140
Aandeel vrachtverkeer		1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,11
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

4.5 Bodemkwaliteit

4.5.1 Wettelijk kader

Het Besluit op de ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6) schrijft voor dat in het kader van een ruimtelijk planologische procedure moet worden aangetoond dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het gewenste nieuwe gebruik. De bodemkwaliteit kan (negatief) van invloed zijn op de gewenste nieuwe ontwikkeling.

Indien sprake is van een functiewijziging zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Door middel van zo'n onderzoek kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

4.5.2 Onderzoek

Onderhavig initiatief betreft een wijziging naar deels maatschappelijke functie op een locatie die bestemd is als 'Cultuur en ontspanning'. Ten aanzien van het initiatief zullen er graafwerkzaamheden worden uitgevoerd. Op de locatie zijn geen bodemverontreinigingen bekend of bekende locaties van ernstige bodemverontreiniging die met spoed moeten worden gesaneerd.

Er is een verkennend (water)bodemonderzoek uitgevoerd door bodemkwaliteitsbureau Grondslag. Het veldwerk heeft plaatsgevonden in november 2019. Het volledige onderzoek is opgenomen als bijlage 2. Uit het onderzoek is gebleken dat er geen belemmeringen zijn voor de ontwikkeling met betrekking tot de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem.



Daarnaast zal de planlocatie worden opgehoogd met grond die afkomstig is van een externe locatie. De grond is beoordeeld door zowel Grondslag als Tauw. De conclusie is dat de partij grond bruikbaar is voor de ophoging. De rapportages zijn bijgevoegd als bijlage 3 en 4.

4.5.3 Conclusie

Er zullen geen risico's voor de volksgezondheid en het milieu aanwezig zijn met betrekking tot de voorgenomen activiteit op het onderhavige perceel. Het aspect bodem zorgt dus dan ook niet voor een belemmering bij het verlenen van een omgevingsvergunning.

4.6 Geluidhinder

4.6.1 Wettelijk kader

Wegverkeer en railverkeer

Langs alle (spoor)wegen – met uitzondering van 30 km/u-wegen en woonerven – bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidszones waarbinnen de geluidshinder vanwege de (spoor)weg getoetst moet worden. De breedte van de geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken/spoorstaven en van binnen- of buitenstedelijke ligging. Op basis van jurisprudentie dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook bij 30 km/u-wegen de aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting te worden onderbouwd.

Industrielawaai

Gezoneerde industrieterreinen hebben een vaste geluidzone die wordt vastgelegd door middel van een bestemmingsplan. Buiten de geluidszone wordt de voorkeurswaarde van 50 dB(A) niet overschreden. De maximale ontheffingswaarde binnen de geluidszone bedraagt 55 dB(A) etmaalwaarde voor nieuwe situaties. In tegenstelling tot weg- en railverkeer wordt voor Industrielawaai niet getoetst aan de Lden waarde maar aan de etmaalwaarde. De dosismaat Lden is voor wegverkeerslawaai en spoorweglawaai met ingang van 1 januari 2007 in de gewijzigde Wgh vastgelegd. Voor Industrielawaai wordt Lden in het kader van de Wgh voorlopig niet ingevoerd. Het plangebied is niet gelegen binnen een geluidszone van een industrieterrein.

4.6.2 Beoordeling

De locatie is gelegen binnen de geluidzone van een industrieterrein. Daarnaast is de planlocatie gelegen binnen een geluidgezoneerde weg, te weten de Twiskeweg (50 km/u-weg). De nieuwe functie betreft echter geen geluidgevoelige functie in het kader van de Wgh. Hierdoor is een akoestisch onderzoek niet benodigd.

4.6.3 Conclusie

Vanuit de Wet geluidhinder bestaan er geen beperkingen tegen onderhavige planontwikkeling.

4.7 Bedrijven en milieuzonering

4.7.1 Wettelijk kader

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stelt zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds.



De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden.

De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

Hoe gevoelig een gebied is voor milieubelastende activiteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De richtafstanden van de onderstaande richtafstandenlijst gelden ten opzichte van het omgevingstype 'rustige woonwijk' dan wel 'gemengd gebied'. De omgeving van het plangebied kan worden aangemerkt als rustig gebied. Het is gelegen in een groen park en de dichtstbijzijnde milieubelastende functies zijn gelegen op en behoorlijke afstand.

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Tabel: Richtafstanden en omgevingstype

Hiernaast gelden ten aanzien van bedrijven die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen, deze Wet en haar uitvoeringsbesluiten als toetsingskader voor de toegestane bedrijfshinder.



4.7.2 Beoordeling

Voor onderhavig project dient te worden getoetst of de nieuwe functie mogelijk belemmeringen veroorzaakt voor bestaande functies in de omgeving en of de nieuwe functie mogelijk belemmeringen ondervindt als gevolg van de milieuhinder van naburige bedrijven en/of bedrijvigheid. In de nieuwe situatie zal de hoogste milieucategorie 2 zijn (kinderopvang). Hiervoor geldt een richtafstand van 30 meter tot omliggende milieugevoelige functies. Gezien de ligging in het park wordt er geen overlast veroorzaakt voor omliggende milieugevoelige functies. Tevens is er geen hinder door omliggende hinder gevende functies. De school ten westen van de planlocatie (OBS De Gouw)) heeft een richtafstand van 30 meter.

4.7.3 Conclusie

Gelet op het voorgaande vormen de milieubelastende functies vanuit het oogpunt van milieuzonering geen belemmering voor de in dit plan besloten ruimtelijke ontwikkeling. Andersom leidt de bouw van het ZNMC niet tot milieutechnische problemen voor de omliggende milieugevoelige functies. Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is te achten met een goede ruimtelijke ordening.

4.8 Externe veiligheid

4.8.1 Wettelijk kader

Sommige activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van deze risico's. Het gaat daarbij om onder meer de productie, opslag, transport en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten kunnen een beperking opleggen aan de omgeving. Door voldoende afstand tot de risicovolle activiteiten aan te houden kan voldaan worden aan de normen. Aan de andere kant is de ruimte schaars en het rijksbeleid erop gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op de volgende risico's:

- risicovolle (Bevi-)inrichtingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Daarnaast wordt er in de wetgeving onderscheid gemaakt tussen de begrippen kwetsbaar en beperkt kwetsbaar en plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Kwetsbaar en beperkt kwetsbaar

Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, kinderopvang- en dagverblijven en grote kantoorgebouwen (>1.500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn onder meer kleine kantoren, winkels, horeca en parkeerterreinen. De volledige lijst wat onder (beperkt) kwetsbaar wordt verstaan is in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) opgenomen.

Plaatsgebonden risico en groepsrisico

Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in een contour van 10⁻⁶ als grenswaarde. Het realiseren van kwetsbare objecten binnen deze contour is niet toegestaan. Het realiseren van beperkt kwetsbare objecten binnen deze contour is in principe ook niet toegestaan.



Echter, voor beperkte kwetsbare objecten is deze 10^{-6} contour een richtwaarde. Mits goed gemotiveerd kan worden afgeweken van deze waarde tot de 10^{-5} contour.

Het groepsrisico is gedefinieerd als de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het groepsrisico wordt niet in contouren vertaald, maar wordt weergegeven in een grafiek. In de grafiek wordt de groepsgrootte van aantallen slachtoffers (x-as) uitgezet tegen de cumulatieve kans dat een dergelijke groep slachtoffer wordt van een ongeval (y-as). Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde, maar een zogenaamde oriëntatiewaarde. Daarnaast geldt voor het groepsrisico een verantwoordingsplicht. Het bevoegd gezag moet aangeven welke mogelijkheden er zijn om het groepsrisico in de nabije toekomst te beperken, het moet aangeven op welke manier hulpverlening, zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid zijn ingevuld. Het bevoegd gezag moet tevens aangeven waarom de risico's verantwoord zijn, en de veiligheidsregio moet in de gelegenheid zijn gesteld een brandweeradvies te geven. Hierbij geldt hoe hoger het groepsrisico, hoe groter het belang van een goede groepsrisicoverantwoording.

Risicovolle (Bevi-)inrichtingen

Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van belang. Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor mensen buiten de inrichting. Het Bevi is opgesteld om de risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle bedrijven, te beperken. Het besluit heeft tot doel zowel individuele als groepen burgers een minimaal (aanvaard) beschermingsniveau te bieden. Via een bijhorende ministeriële regeling (Revi) worden diverse veiligheidsafstanden tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gegeven. Aanvullend op het Bevi zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden.

Vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Met betrekking tot het beleid en de regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Structuurvisie buisleidingen van belang. Deze structuurvisie bevat een lange termijnvisie op het buisleidingentransport van gevaarlijke stoffen.

Het Bevb en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. Op basis van het Bevb wordt het voor gemeenten verplicht om bij de vaststelling van een bestemmingsplan, op basis waarvan de aanleg van een buisleiding of een kwetsbaar object of een risicoverhogend object mogelijk is, de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te nemen en het groepsrisico te verantwoorden.

Vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) stelt regels aan transportroutes en de omgeving daarvan. Zo moet een basisveiligheidsniveau rond transportassen (plaatsgebonden risico) en een transparante afweging van het groepsrisico worden gewaarborgd.

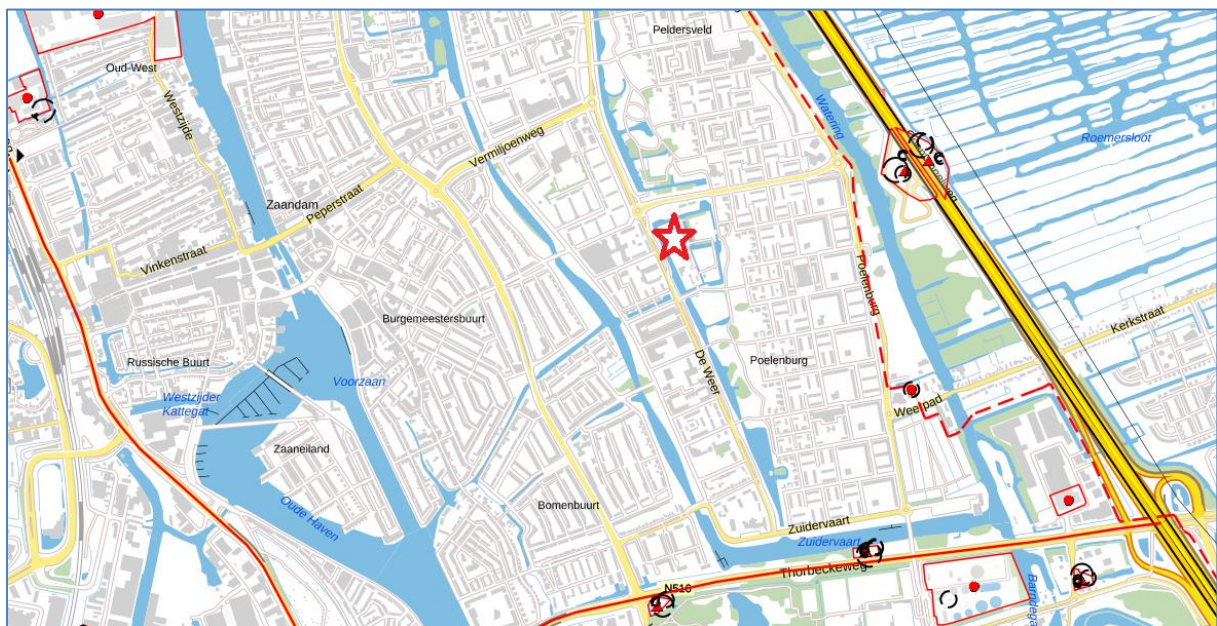


Als onderdeel van het Bevt is op 1 april 2015 tevens het basisnet in werking getreden. Het basisnet verhoogt de veiligheid van mensen die wonen of werken in de buurt van rijksinfrastructuur (auto-, spoor- en vaarwegen) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. In de regeling ligt vast wat de maximale risico's voor omwonenden mogen zijn. Die begrenzing was er tot nu toe niet. Bovendien zorgt het basisnet ervoor dat gevaarlijke stoffen tussen de belangrijkste industriële locaties in Nederland en het buitenland vervoerd kunnen blijven worden.

Indien een bestemmingsplan betrekking heeft op een gebied dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen 200 m van een (basisnet)transportroute voor gevaarlijke stoffen, moet in de toelichting ingegaan worden op de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de transportroute op het tijdstip waarop het plan wordt vastgesteld. Hierbij moet rekening worden gehouden met de personen die a) in dat gebied reeds aanwezig zijn, b) in dat gebied op grond van het geldende bestemmingsplan redelijkerwijs te verwachten zijn en c) de redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen in het gebied waarop dat plan betrekking heeft.

4.8.2 Beoordeling

Het ZNMC betreft een kwetsbaar object, zodat de herbouw getoetst dient te worden aan de wetgeving omtrent externe veiligheid. Voor de beoordeling of in de omgeving van het plangebied risicovolle inrichtingen en/of transportroutes gevaarlijke stoffen aanwezig zijn, is de risicokaart geraadpleegd. Onderstaande afbeelding toont een uitsnede van deze kaart.



Figuur: Uitsnede risicokaart met aanduiding plangebied (bron: www.risicokaart.nl)

Transport gevaarlijke stoffen

Er ligt in de directe omgeving van het plangebied (binnen 200 meter) geen hoofdvaarweg, spoorbaan of rijksweg waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De rijksweg A8 is gelegen op ruim 700 meter afstand. Ook bevindt zich in of nabij het plangebied geen buistransportleiding met een PR 10^{-6} contour. De gasleiding ligt op ruim 500 meter afstand van de planlocatie.



Inrichtingen

In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen EV-relevante inrichtingen gevestigd, zodat er geen sprake is van een belemmering. Anderzijds is de voorgenomen planontwikkeling geen risicovolle inrichting in het kader van de BEVI, waardoor de ontwikkeling geen gevaar vormt voor de omgeving.

4.8.3 Conclusie

Er bestaat vanuit het thema externe veiligheid geen belemmering voor onderhavig initiatief.

4.9 Kabels en leidingen

Uit de toelichting en verbeelding van bestemmingsplan 'Poelenburg' is op te maken dat er geen planologisch relevante kabels en leidingen in het plangebied of in de directe omgeving daarvan aanwezig zijn. Bij graafwerkzaamheden zal een klic-melding uitgevoerd worden. Daarnaast wordt er vanaf de Twiskeweg een nutsvoorziening aangelegd, welke parallel loopt aan de toegangsweg.

4.10 Water

4.10.1 Inleiding

Water en ruimtelijke ordening hebben veel met elkaar te maken. Aan de ene kant is water één van de sturende principes in de ruimtelijke ordening en kan daarmee beperkingen opleggen aan het ruimtegebruik zoals locaties voor stadsuitbreiding. Aan de andere kant kunnen ontwikkelingen in het ruimtegebruik ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding.

Op Europees en nationaal niveau heeft water een eigen plaats gekregen in de ruimtelijke besluitvorming via de verplichte 'watertoets'. Een watertoets geeft aan wat de gevolgen zijn van een ruimtelijk plan voor de waterhuishouding in het betreffende gebied. Zo'n waterparagraaf moet sinds 1 januari 2003 worden opgenomen in de toelichting bij ruimtelijke plannen. Doel van de watertoets is de relatie tussen planvorming op het gebied van de ruimtelijke ordening en de waterhuishouding te versterken.

Een watertoets is verplicht als het gaat om een functieverandering en/of bestemmingswijziging. Op basis van informatie en randvoorwaarden vanuit waterbeheerder, het waterbeleid en relevante bodemgegevens worden de verschillende wateraspecten uitgewerkt in een waterparagraaf. De waterparagraaf beschrijft het huidige watersysteem alsmede de mogelijkheden en randvoorwaarden voor het toekomstig watersysteem. De waterparagraaf wordt afgestemd met de waterbeheerder.

4.10.2 Beleidskader

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding. Deze paragraaf geeft een overzicht van de voor het plangebied relevante nota's.

Europa

Met ingang van december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. In het kader van de Kaderrichtlijn worden kwaliteitseisen gesteld, gericht op het beschermen en verbeteren van de aquatische ecosystemen (verplichting per stroomgebied). Deze richtlijn stelt als norm dat oppervlaktewateren binnen 15 jaar na inwerkingtreding moeten voldoen aan een 'goede ecologische' toestand (GET). Voor kunstmatige wateren, zoals de meeste stadswateren, geldt dat de oppervlaktewateren minimaal moeten voldoen aan een 'goed ecologisch potentieel' (GEP). Inmiddels zijn de GEP-normen per stroomgebied uitgewerkt.



Rijk

De Waterwet, die in werking is getreden in 2009, regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Op grond van deze wet moeten de provincies één of meer regionale waterplannen vaststellen die wat betreft de ruimtelijke aspecten de status van provinciale structuurvisie hebben. De Waterwet schrijft eveneens voor dat elke zes jaar een nieuw Nationaal Waterplan uitgebracht wordt. Op 10 december 2015 is het Nationaal Waterplan 2 (NWP2) vastgesteld. Het NWP2 is opgesteld vanuit het perspectief om een nationale Omgevingsvisie te ontwikkelen richting 2018 conform de Omgevingswet in wording. Het NWP2 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Met dit NWP2 zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart. Het beleid en de maatregelen in het nieuwe Nationaal Waterplan dragen bij aan het vergroten van het waterbewustzijn in Nederland.

4.10.3 Beoordeling

Het plan voorziet in een toename van de verharding. Wel geldt dat het parkeerterrein waterdoorlatend zal worden ingericht. Het plan voorziet in het opvangen en vasthouden van regenwater binnen de plangrenzen, waarvoor nieuw oppervlaktewater wordt aangelegd. Het hemelwater kan worden gebruikt voor het onderhoud van het groen in het plangebied. Daarnaast wordt het hemelwater dat op het sedum dak valt opgevangen en gefilterd. Bij een overschot aan regenwater wordt dit afgevoerd op oppervlaktewater. Afvalwater wordt het via een gescheiden stelsel afgevoerd, waarvoor een gemaal wordt geplaatst met een persleiding naar het gemeentelijk riool. Er is een watercompensatie/ watertoets uitgevoerd. Deze is opgenomen als bijlage 6.

4.10.4 Conclusie

Vanuit waterhuishoudkundige optiek zijn er geen belemmeringen voor het verlenen van een omgevingsvergunning.



5 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De planontwikkeling komt geheel voor rekening en risico van de initiatiefnemer. De ontwikkeling zal geschieden conform hetgeen bepaald is in de Wet ruimtelijke ordening. De verwezenlijking van het plan is dan ook niet afhankelijk van gemeentelijke investeringen. De kosten voor de ambtelijke afhandeling van de procedure worden verrekend op basis van de daarvoor geldende leges. Voor wat betreft planschade zal de gemeente indien nodig met initiatiefnemer een (anterieure) overeenkomst afsluiten. Het plan wordt dan ook economisch haalbaar geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op donderdag 14 april is een inloopbijeenkomst georganiseerd voor omwonenden en andere belangstellenden. Er waren impressies van de nieuwbouw opgehangen en deskundigen aanwezig om uitleg te geven over de plannen. Op plattegronden konden mensen zien hoe het gebouw en de locatie worden ingedeeld. Ook waren er al impressies van het nieuwe museum.

Ongeveer 25 geïnteresseerden bezochten deze inloop. Er was veel enthousiasme voor de plannen. Zo wilde iemand zich al inschrijven voor de kinderopvang en was er ook enthousiasme over de mogelijkheid een kopje koffie te komen drinken op de locatie. Omwonenden toonden zich tevreden over de recente ontwikkelingen (natuurspeelplaats) en de toekomstplannen. Het wordt er alleen maar mooier op, zo luidde de algemene conclusie.

5.3 Verklaring van geen bedenkingen

De gemeenteraad van Zaanstad heeft de volgende categorieën van gevallen waarvoor op grond van artikel 6.5. eerste lid, Besluit omgevingsrecht een 'verklaring van geen bedenkingen' wel is vereist:

- Het realiseren van meer dan 50 woningen, m.u.v. de gevallen die betrekking hebben op onder 1 genoemde aanvragen;
- Het realiseren van meer dan 5.000 m² bvo aan kantoorruimte, dienstverlening, bedrijfsruimte, horeca, commerciële ruimte, maatschappelijke en recreatieve voorzieningen of een combinatie daarvan, m.u.v. de gevallen die betrekking hebben op de in onder 1 genoemde aanvragen.
- Het bouwen, verbouwen of slopen van objecten gelegen in een beschermd stads- of dorpsgezicht, voor zover hiervoor een afwijking van het bestemmingsplan nodig is.

Alle overige categorieën van gevallen wijst de gemeenteraad aan als categorieën waarin een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist, tenzij de raad zelf aangeeft, op basis van de ter kennis gebrachte aanvragen, dat een aanvraag anderszins politiek gevoelig is.

Met de beoogde ontwikkeling worden er geen woningen gerealiseerd en zal ook niet meer dan 5.000 m² bvo aan bedrijfsruimte worden gerealiseerd. Ook is de ontwikkeling niet gelegen binnen een beschermd stads- en of dorpsgezicht. Daarnaast is de ontwikkeling ook niet politiek gevoelig waardoor geconcludeerd kan worden dat er geen 'verklaring van geen bedenkingen' vereist is.



6 Eindconclusie

Voorliggend initiatief voor de nieuwbouw van het ZNMC voldoet aan de eisen van goede ruimtelijke ordening.

Er is geen sprake van strijdigheid met de belangen van het Rijk of de provincie Noord-Holland. Daarnaast levert de voorgenomen ontwikkeling geen onevenredige overlast op voor haar omgeving. Met het initiatief treden geen overtredingen op in het kader van de flora en faunawetgeving. Het voornemen leidt niet tot een onevenredige toename van verkeer en omliggende woningen en bedrijven worden in milieutechnische zin niet extra belemmerd. Het voornemen is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Voorts past het initiatief binnen het beleid van de gemeente Zaanstad en voorziet het initiatief in de overdracht van kennis over de natuur en het milieu, waarmee het een bijdrage levert aan de ontwikkeling van kinderen uit de gehele Zaanstreek. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan de duurzaamheidsdoelstelling van het ZNMC. Aangezien de noordkant van het Darwinpark langs de Twiskeweg opnieuw wordt ingericht verbetert de uitstraling van het park en de omgeving in zijn geheel.





KUBIEK
Ruimtelijke Plannen

Kerkewijk 117
3904 JB Veenendaal
T. 0318 – 50 56 37

I. www.kubiek.nu
E. info@kubiek.nu